

BHP PPOŻ "Fireland"
☎ 884 733 744 🌐 fireland.com.pl
✉ fireland.ppoz@gmail.com

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego

Dla lokalu biurowego

Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska

i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Wydział Zamiejscowy w Płocku

ul. Stary Rynek 20, 09-400 Płock

Podstawa prawna

§ 6 ust. 1 Rozporządzenia MSWiA
z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony
przeciwpożarowej budynków, innych obiektów
budowlanych i terenów (Dz.U.2023.0.822 t.j.).

Zatwierdził:

Opracował:

-listopad 2023 r.

Spis treści

1. POSTANOWIENIA OGÓLNE	5
1.1 Przedmiot i cel opracowania.....	5
2. WARUNKI OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ WYNIKAJACE Z PRZEZNACZENIA, SPOSOBU UŻYTKOWANIA, PROWADZONEGO PROCESU TECHNOLOGICZNEGO, MAGAZYNOWANIA I WARUNKÓW TECHNICZNYCH OBIEKTU W TYM ZAGROŻENIE WYBUchem.....	8
2.1 Nazwa i adres obiektu.....	8
2.2 Charakterystyka obiektu	8
2.3 Odległość od obiektów sąsiadujących	8
2.4 Charakterystyka obiektu	9
2.5 Opis procesu produkcyjnego	10
2.6 Klasa odporności pożarowej oraz klasa odporności ogniowej.....	10
2.7 Instalacje	10
2.8 Podział na strefy pożarowe, oddzielenia przeciwpożarowe	11
2.9 Podział budynku ze względu na bezpieczeństwo pożarowe	11
2.10 Przewidywana liczba osób na każdej kondygnacji.....	11
2.11 Zagrożenie wybuchem budynku.....	11
2.12 Przeciwpożarowe zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru	11
2.13 Przeciwpożarowy wyłącznik prądu	12
2.14 Oświetlenie awaryjne ewakuacyjne i przeszkodowe.....	12
2.15 Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa	12
2.16 Droga pożarowa	12
2.17 Parametry pożarowe występujących substancji palnych.....	12
2.18 Gęstość obciążenia ogniowego.....	12
2.19 Warunki ewakuacji	13
3. WPOSAŻENIE W WYMAGANE URZĄDZENIA PPOŻ. I GAŚNICE ORAZ SPOSOBY PODDAWANIA ICH PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM.....	14
3.1 Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne gaśnic.....	17
3.2 Zasady konserwacji hydrantów	18
3.3 Wymagania dotyczące instalacji użytkowych.....	18
4. SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU I INNEGO ZAGROŻENIA	19

4.1 Charakterystyczne potencjalne źródła powstania pożaru, drogi jego rozprzestrzeniania oraz zasady zapobiegania pożaru	20
5. SPOSOBY ZABEZPIECZANIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM	25
5.1 Wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo.....	25
5.2 Wytyczne zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo	26
5.3 Obowiązki osób nadzorujących prace niebezpieczne pożarowo.....	27
5.4 Obowiązki wykonawcy prac niebezpiecznych pożarowo	27
5.5 Zasady przechowywania i stosowania materiałów niebezpiecznych pożarowo	28
6. WARUNKI I ORGANIZACJA EWAKUACJI LUDZI ORAZ PRAKTYCZNE SPOSOBY ICH SPRAWDZANIA	30
6.1 Przebieg ewakuacji	31
6.2 Zasady przygotowania praktycznej ewakuacji	33
7. SPOSOBY ZAPOZNAWANIA UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU, W TYM ZATRUDNIONYCH PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI PRZECIWOŻAROWYMI ORAZ TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI	34
8. ZADANIA I OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ DLA OSÓB BĘDĄCYCH ICH STAŁYMI UŻYTKOWNIKAMI	34
8.1 Zadania i obowiązki wszystkich użytkowników budynku bez względu na zajmowane stanowisko	34
8.2 Zadania i obowiązki właściciela/administratora budynku.....	35
8.3 Zadania i obowiązki pracowników odpowiedzialnych za utrzymanie czystości	35
8.4 Zadania i obowiązki pracownika wyznaczonego do sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych	36
Słownik pojęć	37
Załącznik nr 1 - Karta aktualizacji instrukcji bezpieczeństwa pożarowego	39
Załącznik 2 - Instrukcja postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia	40
Załącznik nr 3 - Wybrane Znaki bezpieczeństwa ewakuacyjne i znaki ochrony przeciwpożarowej PN EN ISO 7010:2012.....	41
Załącznik nr 4 - Znaki dotyczące bezpieczeństwa: ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej PN-92/N-01256.....	42
Załącznik nr 5- Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo	46
Załącznik nr 6- Zezwolenie na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo.....	47

Załącznik nr 7- Książka prac pożarowo- niebezpiecznych- wzór.....	48
Załącznik nr 8- Oświadczenie o zapoznaniu z przepisami ochrony przeciwpożarowej i Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego.....	49
Załącznik nr 9 - Tabela należności sprzętu gaśniczego	50
Załącznik nr 10-Część graficzna	50

1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1.1 Przedmiot i cel opracowania

Przedmiotem opracowania niniejszej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego jest budynek biurowy znajdujący się we władaniu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie usytuowany przy ul. Stary Rynek 20, 09-400 Płock. Instrukcja opracowana jest w celu ustalenia sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia oraz zasad zapobiegania tym zdarzeniom. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku bądź ich części stanowiących odrębne strefy pożarowe przeznaczonych do wykonywania funkcji użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnych, magazynowych oraz inwentarskich obowiązany jest do zapewnienia i wdrożenia dokumentu określanego, jako „*Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego*”.

Instrukcja została opracowana zgodnie z wymogiem prawnym określonym w § 6 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U.2023.0.822 t.j.).

Zgodnie z powyższym paragrafem w instrukcji zawarto:

- 1) warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem;
- 2) określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym;
- 3) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
- 4) sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane;
- 5) warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
- 6) sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji;
- 7) zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;
- 8) plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:
  - a) powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
  - b) odległości od obiektów sąsiadujących
  - c) parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
  - d) występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach
  - e) pożarowych kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,

- f) lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem,
- g) podziału obiektu na strefy pożarowe,
- h) warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych
- i) miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
- j) wskazania dojeżdż do dźwigów dla ekip ratowniczych,
- k) hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
- l) dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony;
- m) wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję.

UWAGA!!!

*Niniejsza instrukcja zgodnie z przepisami powinna być **poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata** lub po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu, które wpływają na zmianę jego warunków ochrony przeciwpożarowej.*

Karta aktualizacji instrukcji bezpieczeństwa pożarowego stanowi załącznik niniejszej instrukcji.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna się znajdować w miejscach dostępnych dla ekip ratowniczych.

Podstawa prawna opracowania

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U.2022.2057 t.j.)
2. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U.2023.682 t.j.)
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U.2023.0.822 t.j.9)
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. 2009r. Nr 124, poz. 1030)
5. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U.2022.1225 t.j.)
6. PN-B-02852:2001 Ochrona przeciwpożarowa budynków. Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru.
7. PN-EN ISO 7010:2012 Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa.
8. PN-EN 1838:2013-11 Zastosowanie oświetlenia. Oświetlenie awaryjne.
9. PN-N-01256-5:1998 Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych
10. PN- B- 02857:2017-04 Ochrona przeciwpożarowa budynków –Przeciwpożarowe zbiorniki wodne – Wymagania ogólne
11. PN-B-02863. Ochrona przeciwpożarowa budynków. Przeciwpożarowe zaopatrzenie wodne. Sieć wodociągowa przeciwpożarowa
12. PN-B-02864. Ochrona przeciwpożarowa budynków. Przeciwpożarowe zaopatrzenie wodne. Zasady obliczania zapotrzebowania na wodę do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru.
13. PN- EN 62305-1:2011 Ochrona odgromowa. Część 1: Zasady ogólne
14. Wizja lokalna przeprowadzona na terenie obiektu
15. Opis techniczny
16. Informacje uzyskane od właściciela obiektu

2. WARUNKI OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ WYNIKAJACE Z PRZEZNACZENIA, SPOSOBU UŻYTKOWANIA, PROWADZONEGO PROCESU TECHNOLOGICZNEGO, MAGAZYNOWANIA I WARUNKÓW TECHNICZNYCH OBIEKTU W TYM ZAGROŻENIE WYBUCEM

2.1 Nazwa i adres obiektu

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie
Wydział Zamiejscowy w Płocku
ul. Stary Rynek 20, 09-400 Płock

2.2 Charakterystyka obiektu

Przedmiotem opracowania jest budynek biurowy murowany, o 3 kondygnacjach nadziemnych i jednej podziemnej. Główne wejście do budynku znajduje się od północnej strony nieruchomości ul. Stary Rynek. Wejście zapleczone od strony południowej obiektu.

Parter stanowią pomieszczenia ogólnodostępne z dużą salą szkoleniową, szatnią, toaletami i pokojem przyjmowania interesantów. Na piętrze I rozmieszczony jest sekretariat oraz gabinety kierownictwa placówki, pomieszczenia biurowe pracowników oraz część socjalna i toalety. Na piętrze II znajdują się pomieszczenia biurowe, socjalne i toalety.

Komunikację wewnętrzną w budynku zapewnia jedna klatka schodowa, zlokalizowana w południowej części budynku.

W podpiwniczeniu budynku znajdują się głównie pomieszczenia magazynowe oraz węzeł cieplny.

Parametry techniczne budynku:

Pow. zabudowy budynku	207,75 m kw.
pow. użytkowa budynku	541,14 m kw.
Kubatura budynku	2277,07 m sz.
Wysokość	12 m
Ilość kondygnacji nadziemnych całego budynku	3
Ilość kondygnacji podziemnych	1

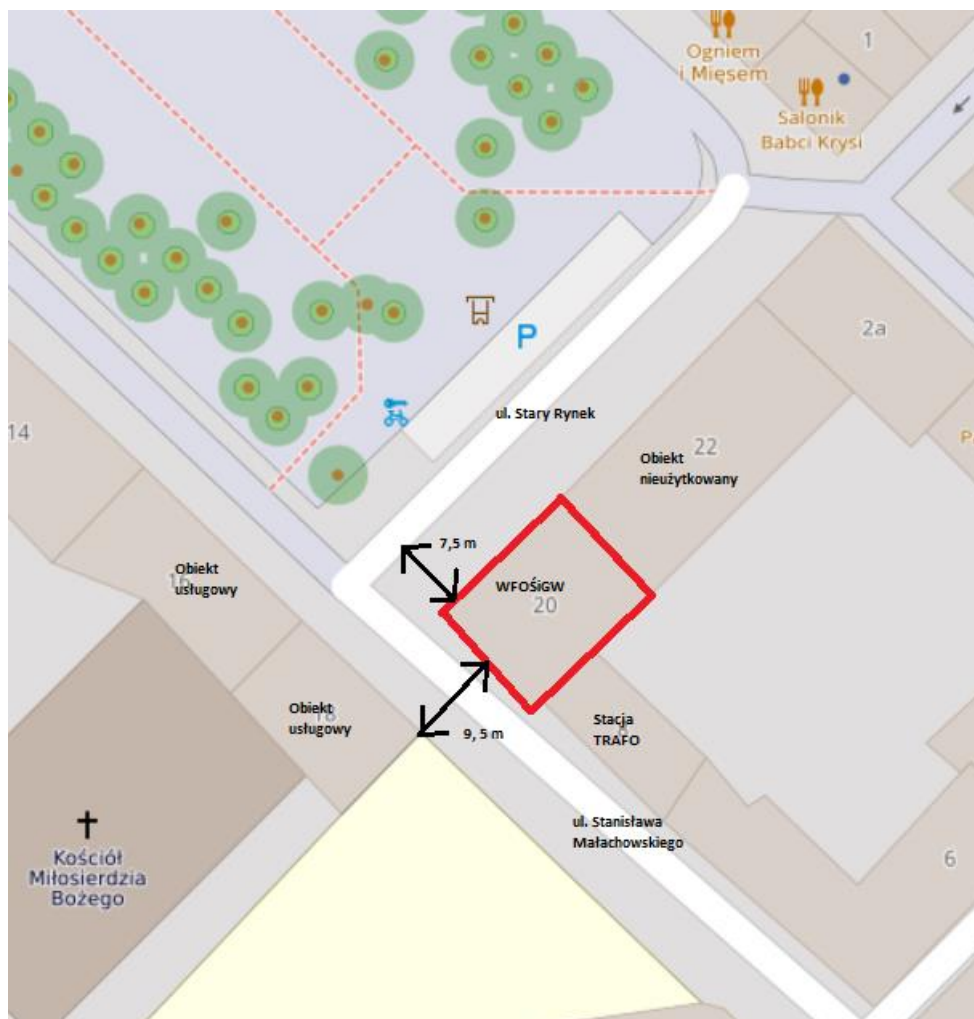
2.3 Odległość od obiektów sąsiadujących

Najbliższe otoczenie nieruchomości stanowią:

- od strony północnej w odległości 7,5 m przebiega ul. Stary Rynek,
- od strony wschodniej obiekt graniczy ścianą z budynkiem nieużytkowanym,
- od strony południowej obiekt graniczy ścianą ze stacją TRAFKO,
- od strony zachodniej w odległości około 9,5 m znajduje się obiekt usługowy.

Nieruchomość znajduje się w centrum miasta Płock. Odległości pomiędzy poszczególnymi budynkami przedstawione na poniższym rysunku:

2.4 Charakterystyka obiektu

Budynek został wzniesiony w technologii murowanej, z dachem dwuspadowym o konstrukcji drewnianej. Elewacja pokryta tynkiem mineralnym. Stolarka okienna/drzwiowa aluminiowa lub pcv. Posadzki w części biurowej wykładane gresem. Drzwi wewnętrzne płytowe. Ściany malowane farbami, glazura w pomieszczeniach socjalnych i sanitariatach. Opis elementów trwałego wyposażenia budynku przedstawiono poniżej:

- podłogi: przeważnie podłogi pokryte glazurą lub panelami,
- ściany: tynki cementowo-wapienne malowane farbami, w pomieszczeniach sanitarnych i socjalnych, częściowo glazury,
- stolarka okienna w pom. biurowych – okna pcv ;
- stolarka drzwiowa – drzwi wewnętrzne płytowe, także drzwi wzmacniane w pomieszczeniach technicznych, drzwi zewnętrzne aluminiowe

2.5 Opis procesu produkcyjnego

Przedmiotowy budynek przeznaczony jest na cele biurowe. Na parterze znajduje się pomieszczenie przyjmowania interesantów oraz biurowe. W piwnicy pomieszczenia magazynowe.

2.6 Klasa odporności pożarowej oraz klasa odporności ogniowej

Klasa odporności pożarowej budynku „D” z elementów nierozprzestrzeniających ognia. Elementy budynku, odpowiednio do jego klasy odporności pożarowej, zaprojektowano w taki sposób, aby zostały spełnione następujące wymagania:

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku *)					
	główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	strop ¹⁾	ściana zewnętrzna ^{1),2)}	ściana wewnętrzna ¹⁾	przekrycie dachu ³⁾
„D”	R 30	(-)	REI 30	E I 30 (o↔i)	(-)	(-)

Oznaczenia w tabeli:

R — nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

E — szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

I — izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,

(-) — nie stawia się wymagań.

¹⁾ Jeżeli przegroda jest częścią głównej konstrukcji nośnej, powinna spełniać także kryteria nośności ogniowej (R) odpowiednio do wymagań zawartych w kol. 2 i 3 dla danej klasy odporności pożarowej budynku.

²⁾ Klasa odporności ogniowej dotyczy pasa międzykondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem.

³⁾ Wymagania nie dotyczą naświetli dachowych, świetlików, lukarn i okien połaciowych (z zastrzeżeniem § 218), jeśli otwory w połaci dachowej nie zajmują więcej niż 20% jej powierzchni; nie dotyczą także budynku, w którym nad najwyższą kondygnacją znajduje się strop albo inna przegroda, spełniająca kryteria określone w kol.4.

⁴⁾ Dla ścian komór zsypu wymaga się klasy E I 60, a dla drzwi komór zsypu klasy E I 30.

⁵⁾ Klasa odporności ogniowej dotyczy elementów wraz z uszczelnieniami złączy i dylatacjami.

2.7 Instalacje

Budynek wyposażony jest w następujące instalacje:

- wodno-kanalizacyjną;
- energii elektrycznej;
- grzewcza

2.8 Podział na strefy pożarowe, oddzielenia przeciwpożarowe

Budynek stanowi jedną strefę pożarową o powierzchni 541,14 m².
Dopuszczalna wielkość strefy pożarowej w takich obiektach wynosi maksymalnie 8000 m².

2.9 Podział budynku ze względu na bezpieczeństwo pożarowe

Obiekt jest budynkiem biurowym zaliczonym do kategorii zagrożenia ludzi ZL III
W budynku nie będą występowały pomieszczenia przeznaczone dla ponad 50 osób, będący ich stałymi użytkownikami.

2.10 Przewidywana liczba osób na każdej kondygnacji

Program użytkowy zakłada występowanie łącznie w budynku do 15 osób.
Okazjonalnie w czasie zebrań na parterze w sali konferencyjnej może się znajdować do 40 osób.

- piwnica – 0 osób
- parter – 2 osób
- I piętro – 8 osób
- II piętro – 5 osób

2.11 Zagrożenie wybuchem budynku

W budynku i na terenach przyległych, gdzie są prowadzone procesy technologiczne lub magazynowe surowce i produkty, nie są używane materiały mogące wytworzyć mieszaniny wybuchowe. W związku z tym zagrożenie wybuchem nie występuje.

2.12 Przeciwpożarowe zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru

Do zabezpieczenia obiektu konieczne jest zapewnienie ilości nie mniejszej niż 10 dm³/s co najmniej jednego hydrantu o średnicy 80 mm lub 100 m³ zapasu wody w przeciwpożarowym zbiorniku wodnym do zewnętrznego gaszenia pożaru. Z uwagi na:

- budynek użyteczności publicznej znajdujący się w granicach jednostki osadniczej o liczbie mieszkańców przekraczającej 100 osób,
- budynek o powierzchni poniżej 1000 m² i kubaturze poniżej 5000 m³.

Woda do zewnętrznego gaszenia pożaru jest zapewniona z jednego hydrantu podziemnego 80 mm zlokalizowanego w ciągu ulicy Stary Rynek w odległości nieprzekraczającej 75m od budynku oraz dalszej niż 5m od ściany budynku.

Uwaga! Lokalizacja hydrantu zewnętrznego znajduje się w części graficznej niniejszej instrukcji!

2.13 Przeciwożarowy wyłącznik prądu

Skrzynka elektryczna zasilająca lokal znajduje się przy wyjściu pomocniczym z budynku na parterze. W chwili obecnej w budynku nie zainstalowano przeciwożarowego wyłącznika prądu.

2.14 Oświetlenie awaryjne ewakuacyjne i przeszkodowe

W budynku nie jest wymagane i nie występuje oświetlenie awaryjne ewakuacyjne i przeszkodowe.

2.15 Instalacja wodociągowa przeciwożarowa

W przedmiotowym budynku nie jest wymagana instalacja wodociągowa przeciwożarowa z uwagi na:

- budynek ZLIII, Niski o powierzchni strefy pożarowej poniżej 1000 m².

Instalacja wodociągowa przeciwożarowa z hydrantem wewnętrznym 25 występuje na parterze. Na pozostałych kondygnacjach brak instalacji.

2.16 Droga pożarowa

Dla przedmiotowego budynku droga pożarowa o parametrach zawartych w rozporządzeniu [4] nie jest wymagana z uwagi na:

- część ZL III charakteryzują parametry: budynek niski o powierzchni poniżej 1000 m²

Dla budynku zapewniono drogę pożarową zgodnie z [4]. Przebiega ona wzdłuż dłuższego boku budynku od strony północnej – ul. Stary Rynek.

2.17 Parametry pożarowe występujących substancji palnych

W budynku nie przewiduje się występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo w rozumieniu przepisów o ochronie ppoż. W ilości powodującej konieczność wydzielenia pożarowego pomieszczeń. Na drogach komunikacji ogólnej, służącym celom ewakuacji, stosowanie materiałów i wyrobów budowlanych łatwo zapalnych jest zabronione.

W pomieszczeniach stref pożarowych ZL III, pomieszczeniach magazynowych oraz w pomieszczeniach z podłogami podniesionymi, stosowanie wykładzin podłogowych łatwo zapalnych jest zabronione

2.18 Gęstość obciążenia ogniowego

Zgodnie z przepisami dla pomieszczeń zaliczonych do kategorii „ZL” gęstości obciążenia ogniowego nie oblicza się.

2.19 Warunki ewakuacji

Przejścia oraz wyjścia z pomieszczeń

- długość przejść w pomieszczeniach nie przekracza dozwolonych 40 m w strefie ZL III (§ 237 pkt. 1 ust. 1 [5]);
- przejście ewakuacyjne do wyjścia na zewnątrz lub do innej strefy nie prowadzi przez więcej niż 3 pomieszczenia; (§ 237 pkt.8 [5]);
- szerokość drzwi ewakuacyjnych z pomieszczeń min. 0,9 m lub min 0,8 m dla pomieszczeń do 3 osób, w świetle ościeżnicy (wyjściowe z klatek schodowych 1,2 m) (§ 239 pkt.1 [5]);

Dojścia ewakuacyjne

Długość dojsć ewakuacyjnych z każdego miejsca nie przekracza 30 m. w strefie ZL III - liczone do wyjścia na zewnątrz budynku (§ 256 pkt.3 [5]).

Poziome drogi ewakuacyjne

- występują w części biurowej, gdzie wyodrębniono korytarz stanowiący poziome drogi ewakuacyjne;
- szerokość drogi ewakuacyjnej min. 1,40 m.
- obudowa poziomych dróg ewakuacyjnych – EI15.

Pionowe drogi ewakuacyjne

Ewakuację pionową zapewnia 1 klatka schodowa

- klatki schodowe o wymiarach co najmniej szerokość biegu 1,2 m, spocznika 1,2 m.
- drzwi wyjściowe z budynku o szerokości ok. 85 cm (wymagane 1,2m)

Pomieszczenia wydzielone pożarowo

Piwnica oddzielona jest od pozostałej części budynku stropami i ścianami o klasie odporności ogniowej co najmniej REI 60. Nie jest oddzielona drzwiami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30.

3.WPOSAŻENIE W WYMAGANE URZĄDZENIA PPOŻ. I GAŚNICE ORAZ SPOSOBY PODDAWANIA ICH PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM

Urządzenia przeciwpożarowe w zakładzie:

- stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające – nie występują
- urządzenia wchodzące w skład systemu sygnalizacji pożarowej – nie występują
- instalacja awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego – nie występuje
- hydranty i zawory hydrantowe – występują
- pompy w pompowniach przeciwpożarowych – nie występują
- urządzenia oddymiające – nie występują
- urządzenia zabezpieczające przed wybuchem – nie występują
- drzwi bramy przeciwpożarowe, o ile są wyposażone w systemy sterowania – nie występują
- ręczne ostrzegacze pożarowe – nie występują
- dźwiękowy system ostrzegawczy DSO - nie występują

Przy rozmieszczaniu gaśnic w budynku należy stosować następujące zasady:

- odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m;
- do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m,
- gaśnice należy umieścić w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki).
- na wszystkich kondygnacjach obiektu gaśnice należy zamontować w tych samych miejscach, pod warunkiem, że pozwalają na to istniejące warunki.
- sprzęt gaśniczy powinien być poddawany okresowym badaniom technicznym i czynnościom konserwacyjnym, zgodnie z instrukcją obsługi sprzętu. Czynności konserwacyjne powinny być prowadzone nie rzadziej niż raz na rok
- miejsce, w którym znajdują się gaśnice (oraz inny sprzęt służący do walki z ogniem) powinno być oznakowane zgodnie z obowiązującą Polską Normą PN-EN ISO 7010:2012

W zależności od spalających się podczas pożaru materiałów, pożary dzielimy na następujące grupy:

Grupa	Rodzaj palącego się materiału	Rodzaj środka gaśniczego
	Ciała stałe pochodzenia organicznego, których normalne spalanie zachodzi z tworzeniem żarzących się węgli (drewno, papier, itp. materiały).	Woda, piana gaśnicza, proszek gaśniczy, dwutlenek węgla.
	Ciecze palne i materiały stałe topiące się (rozpuszczalniki, pasty do podłogi, topiące się tworzywa sztuczne).	Piana gaśnicza, proszek gaśniczy, dwutlenek węgla.
	Gazy (gaz miejski, metan, propan-butan).	Proszek gaśniczy, dwutlenek węgla.
	Metale (sód, fosfor, aluminium, magnez)	Proszek gaśniczy, dwutlenek węgla.
	Tłuszcze i oleje w urządzeniach kuchennych (Tłuszcze i oleje spożywcze).	Pokrywka od naczyń, mgła wodna, roztwór wodny środka pianotwórczego z reagentami reagującymi z olejem

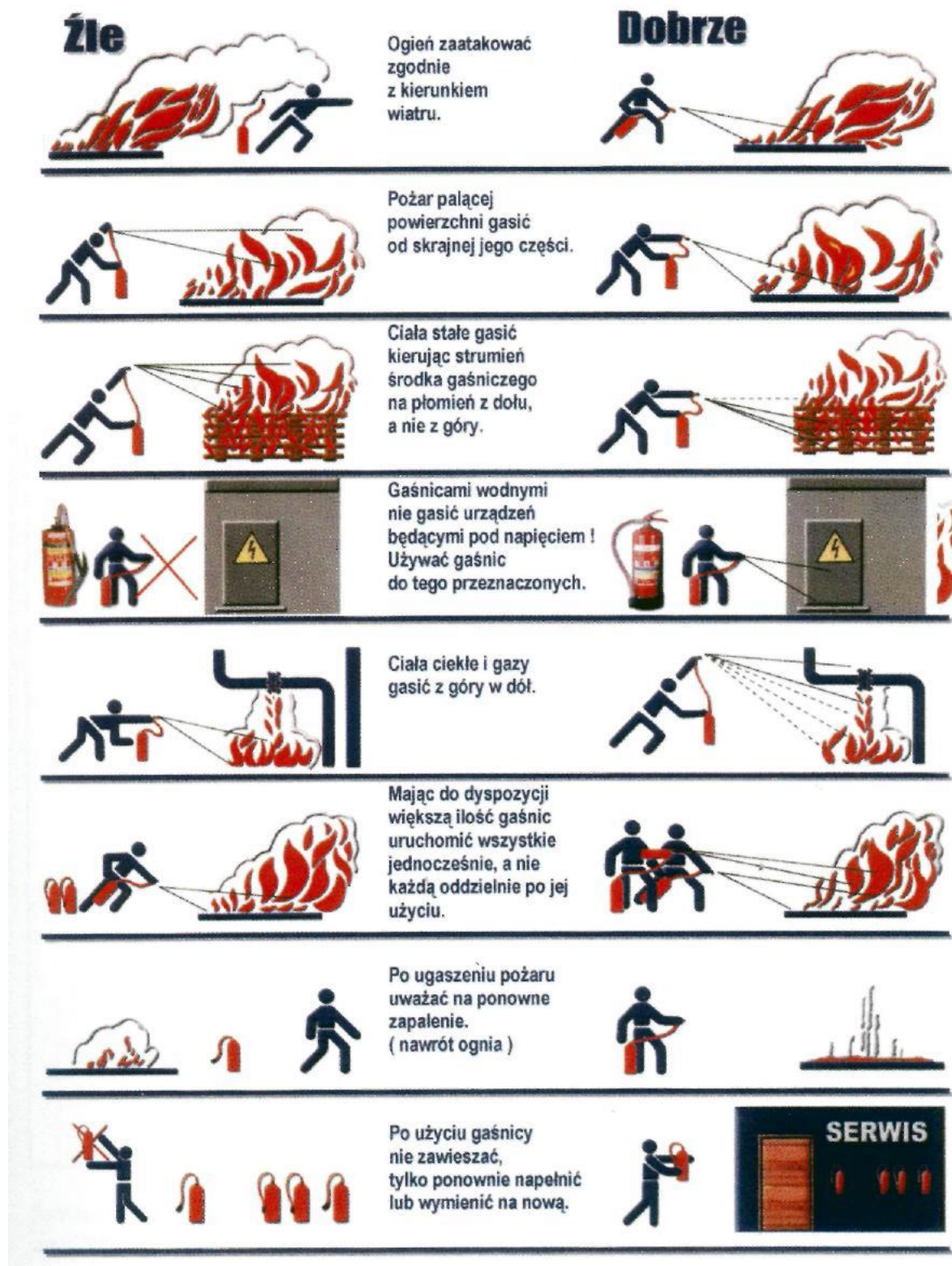

Na etykiecie znajduje się informacja do jakich grup pożarów dana gaśnica jest dostosowana opisane jest to w postaci dużych liter alfabetu oznaczających grupy pożarów oraz czytelnych, łatwych do zrozumienia piktogramów. Na etykiecie znajduje się też informacja, o tym czy sprzętu można używać do gaszenia urządzeń będących pod napięciem elektrycznym.

Uwaga!

Tabela rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego stanowi załącznik niniejszej instrukcji

Zasady prawidłowego użycia gaśnicy przedstawione są na poniższym rysunku:

3.1 Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne gaśnic

- Gaśnice w celu zapewnienia ich sprawności powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach
- Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne gaśnic powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.
- Sprzęt gaśniczy powinien być konserwowany przez uprawnionego konserwatora w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku
- Należy pamiętać, że po każdym użyciu gaśnicy lub zauważeniu że jest uszkodzona należy niezwłocznie poddać ją okresowej kontroli w celu uzupełnienia środka gaśniczego
- Konserwator po przeprowadzonych czynnościach konserwatorskich i naprawczych na poświadczenie wykonanej usługi utrzymania gaśnic i sprzętu ppoż. w stanie gotowości wydaje protokół oraz zaznacza datę przeglądu i datę następnego przeglądu na etykiecie samoprzylepnej.

Nazwa urządzenia/ instalacji	Typ badań	Czasookresy badań
gaśnice	Okresowy przegląd i konserwacje	1 raz w roku
	Przegląd warsztatowy- naprawa okresowa	1 raz na 5 lat
	Naprawy doraźne	Po każdym użyciu lub w przypadku uszkodzenia
Instalacja hydrantów wewnętrznych	Przegląd rutynowy- zakres zgodny z PN-EN 671- 3:2009 obejmujący sprawdzenie czy hydrant jest zlokalizowany w zaprojektowanym miejscu, nie jest zastawiony, jest widoczny i ma czytelne oznakowania i instrukcję, nie ma widocznych uszkodzeń, oznak korozji oraz wycieków	1 raz na pół roku
	Przegląd roczny- zakres zgodny z pkt 6.1 PN-EN 671-3:2009	1 raz w roku
	Sprawdzenie węży stanowiących wyposażenie hydrantów na ciśnienie wewnętrzne	1 raz na 5 lat

3.2 Zasady konserwacji hydrantów

W celu stwierdzenia prawidłowości działania hydrantów niezbędna jest okresowa kontrola parametrów:

- Ciśnienia na zaworze hydrantowym
- Wydajności nominalnej.

Konserwację hydrantów powinny dokonywać kompetentne osoby, posiadające niezbędną wiedzę i doświadczenie w tym zakresie. Po przeglądzie i przeprowadzeniu niezbędnych prac konserwacyjnych hydranty i instalacja powinny być przez kompetentne osoby oznakowane informacją "SPRAWDZONE".

Osoby odpowiedzialne powinny przechowywać zapisy o wszystkich przeglądach instalacji w książce kontroli.

Uwaga!

Nie stosować hydrantów wewnętrznych do gaszenia urządzeń elektrycznych!

3.3 Wymagania dotyczące instalacji użytkowych

Instalacje i urządzenia należy użytkować w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta oraz obowiązkowo należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji.

Instalacja	Czasookres	Typ badań	Uwagi
Ppoż. wyłącznik prądu	Nie rzadziej niż co 12 miesięcy	Okresowe czynności konserwacyjne	Przeprowadza elektryk z uprawnieniami pomiarowymi „D”
Instalacje i urządzenia elektryczne o Uzn. do 1 KV	1 raz na 5 lat	Pomiary okresowe (rezystancji izolacji, napięć i obciążeń, skuteczności zerowania, ochrony przeciwporażeniowej)	Przeprowadza elektryk z uprawnieniami „E” do 1 kV
Przewody kominowe	1 raz na rok	Kontrola stanu technicznego przewodów kominowych (spalinowych i wentylacyjnych)	mistrz w rzemiośle kominarskim

4.SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU I INNEGO ZAGROŻENIA

Każdy pracownik, który zauważył pożar lub uzyskał informację o pożarze czy zagrożeniu, obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować:

- wszystkie osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru narażone na jego skutki,
- Państwową Straż Pożarną – telefon 998 lub 112

Po uzyskaniu telefonicznego połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:

- dokładny adres, nazwę obiektu lub jego część, w której powstał pożar,
- co się pali (np. pali się szafa na korytarzu I-go piętra, itp.),
- czy istnieje zagrożenie życia ludzkiego, czy są osoby ranne lub poszkodowane
- imię i nazwisko

W razie potrzeby powiadomić:

TELEFONY ALARMOWE		
TELEFON ALARMOWY Z TEL.KOM.		112
	STRAŻ POŻARNA	998
	POLICJA	997
	POGOTOWIE RATUNKOWE	999

UWAGA !!!

***Odłożyć słuchawkę dopiero po otrzymaniu potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia
Postępować zgodnie z zaleceniami osoby przyjmującej zgłoszenie***

AKCJA RATOWNICZO-GAŚNICZA

- Równocześnie z alarmowaniem służb, o ile pożar nie zagraża naszemu bezpieczeństwu należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej, przy pomocy znajdującego się w pobliżu podręcznego sprzętu gaśniczego lub innych urządzeń przeciwpożarowych. W innym przypadku należy udać się do miejsca zbiórki i oczekiwać na przyjazd jednostek ratowniczych.

- Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją obejmuje właściciel zakładu, Zarządca lub osoby do tego celu wyznaczone. Każda osoba powinna podporządkować się jego poleceniom
- Po przyjeździe straży pożarnej należy podporządkować się poleceniom kierującego akcją ratowniczo-gaśniczą

Każdy przystępujący do akcji ratowniczo-gaśniczej powinien pamiętać, że:

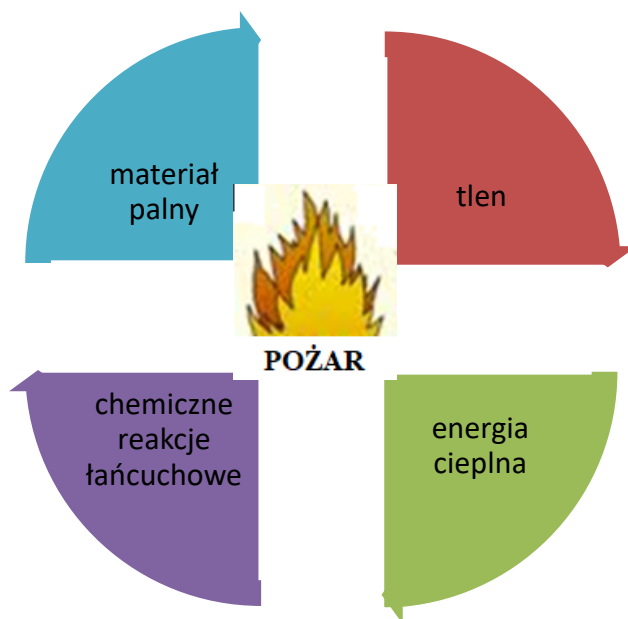
- w pierwszej kolejności należy ratować życie ludzkie
- należy przeciwdziałać panice
- wchodząc do pomieszczeń i stref zadymionych przyjmować pozycję pochyloną (jak najbliższej podłogi) oraz w miarę możliwości zabezpieczyć drogi oddechowe prostymi środkami (np. chusteczka zwilżona wodą),
- usunąć z zasięgu ognia wszystkie materiały palne,
- nie otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi i okien do pomieszczeń, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
- nie gasić urządzeń elektrycznych wodą

Zadania i obowiązki wszystkich pracowników:

- alarmować współpracowników, przełożonych o zagrożeniu
- należy bezwzględnie podporządkować się poleceniom kierującego akcją ratowniczą
- Zachować spokój i nie wywoływać paniki
- Wyjść z pomieszczeń i zgodnie z kierunkiem ewakuacji udać się do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego prowadzącego na zewnątrz budynku.
- W razie braku możliwości opuszczenia pomieszczenia należy szczelnie zamknąć drzwi i wyraźnie sygnalizować o miejscu przebywania do czasu przybycia ratowników
- Udzielić pomocy osobom poszkodowanym oraz udzielić pomocy w opuszczeniu obiektu osobom przebywającym czasowo w obiekcie
- Pozostać w miejscu zbiórki ewakuacyjnej (opuścić je tylko na wyraźne polecenie kierującego akcją ratowniczo-gaśniczą PSP)

4.1 Charakterystyczne potencjalne źródła powstania pożaru, drogi jego rozprzestrzeniania oraz zasady zapobiegania pożaru

Pożar jest to niekontrolowany, samoistny proces spalania materiałów palnych w miejscu i czasie do tego nieprzeznaczonym. Warunkiem zapoczątkowania pożaru jest istnienie tzw. czworokąta spalania, jak i odpowiednich warunków do jego podtrzymania:

W obiektach oraz na terenach przyległych do nich jest zabronione wykonywanie następujących czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenienie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji:

- używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon materiałów występujących w strefie zagrożenia wybuchem, z wyjątkiem urządzeń przeznaczonych do tego celu, spełniających wymagania określone w przepisach lub w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo,
- nieprawidłowe użytkowanie instalacji i urządzeń, brak poddawania ich okresowej kontroli
- użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta,
- garażowanie pojazdów silnikowych w obiektach i pomieszczeniach nieprzeznaczonych do tego celu.
- rozpalanie ognia, wysypywanie gorącego popiołu i żużla lub wypalanie wierzchniej warstwy gleby i traw, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów,
- składowanie poza budynkami w odległości mniejszej niż 4 m od granicy działki sąsiedniej materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu, przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wewnątrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100 °C) lub linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V,

- stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki,
- instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, takich jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem,
- składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości określonych w przepisach techniczno-budowlanych,
- składowanie materiałów palnych w pomieszczeniach technicznych, na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach,
- przechowywanie pełnych, niepełnych i opróżnionych butli przeznaczonych do gazów palnych na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz w piwnicach,
- zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie w przypadku pożaru lub innego zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji,
- blokowanie drzwi i bram przeciwpożarowych w sposób uniemożliwiający ich samoczynne zamknięcie w przypadku powstania pożaru,
- lokalizowanie elementów wystroju wnętrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych,
- uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
  - a) gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
  - b) przeciwwybuchowych urządzeń odciążających,
  - c) źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
  - d) urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
  - e) wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych,
  - f) wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej,
  - g) krat zewnętrznych i okiennic, które zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi powinny otwierać się od wewnątrz mieszkania lub pomieszczenia;
- wykonywanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym (cięcie, spawanie) bez odpowiedniego zabezpieczenia miejsca ich przeprowadzania,
- przechowywaniu w obrębie budynku (strefy pożarowej) niedozwolonych ilości cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 55 °C, w naczyniach nie przystosowanych do tego celu (bez szczelnych zamknięć).

Do możliwych źródeł powstania pożaru należy także zaliczyć:

- paleniu tytoniu, rzucanie niedopałków papierosów oraz używanie otwartego ognia w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz innych materiałów palnych
- pozostawianiu bez dozoru, będących pod napięciem, przenośnych odbiorników energii elektrycznej,
- ustawianiu gazowych urządzeń ogrzewczych w pobliżu materiałów palnych,
- budowa i korzystanie z prowizorycznych (tymczasowych) lub uszkodzonych instalacji elektrycznych,
- przeciążanie instalacji elektrycznych, przez włączanie zbyt dużej ilości odbiorników prądu,
- używanie niesprawnych odbiorników energii elektrycznej,
- naprawianie urządzeń i zabezpieczeń elektrycznych przez osoby nieuprawnione,
- brak okresowych badań stanu technicznej sprawności instalacji i urządzeń elektrycznych,
- użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych w pobliżu materiałów palnych lub na palnym podłożu, za wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta,
- wyładowania atmosferyczne
- celowe podpalenia

Potencjalne przyczyny szybszego rozprzestrzeniania się pożarów:

- późne zauważenie powstałego pożaru,
- opóźnione zaalarmowanie jednostek straży pożarnej,
- brak znajomości zasad alarmowania oraz sposobu użycia podręcznego sprzętu gaśniczego;
- brak lub niesprawność sprzętu gaśniczego oraz brak lub niedostateczne zaopatrzenie wodne
- brak czytelno oznakowania sprzętu gaśniczego
- zgromadzenie dużej ilości materiałów palnych w miejscu powstania pożaru,
- niezachowanie wymaganej klasy odporności ogniowej poszczególnych elementów konstrukcyjno-budowlanych budynku,
- osłabianie wymaganej klasy odporności ogniowej elementów budowlanych, stanowiących elementy oddzielenia przeciwpożarowych poprzez wykonywanie w nich otworów i niezabezpieczenia do wymaganej klasy,
- brak umiejętności kierowania, lub brak kierowania akcją ratowniczą do czasu przybycia jednostek straży pożarnej,
- utrudniony dostęp do miejsca powstania pożaru np.: brak kluczy do pomieszczenia
- brak zapewnienia dostępu do budynku dla jednostek straży pożarnej
- zwartość zabudowy;
- zgromadzenie przedmiotów i materiałów palnych na drogach ewakuacyjnych
- brak nadzoru przeciwpożarowego;

W budynku należy:

- umieścić w miejscach i pomieszczeniach ogólnie dostępnych wykazy telefonów alarmowych oraz instrukcję postępowania na wypadek pożaru.
- zgodnie z aktualnie obowiązującymi Polskimi Normami oznakować:
  - drogi, wyjścia i kierunki ewakuacji,
  - miejsca usytuowania urządzeń alarmowych przeciwpożarowych (ręcznych przycisków pożarowych),
  - lokalizację przeciwpożarowego wyłącznika prądu elektrycznego,
  - miejsca, w których znajduje się podręczny sprzęt gaśniczy oraz hydranty,
- wykonywać okresowo następujące czynności badania instalacji oraz przeglądu podręcznego sprzętu gaśniczego.

5. SPOSOBY ZABEZPIECZANIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

Zgodnie z definicją zawartą w przepisach **prace niebezpieczne pod względem pożarowym** to prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także prace remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem.

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu !

5.1 Wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo

Zgodnie z artykułem § 36 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr109, poz. 719):

1. Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, mogących powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu, właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu:
  - 1) ocenia zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym prace będą wykonywane;
  - 2) ustala rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu;
  - 3) wskazuje osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy;
  - 4) zapewnia wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje;
  - 5) zaznaja osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.
2. Przy wykonywaniu prac, o których mowa w ust. 1, należy:
  - 1) zabezpieczyć przed zapaleniem materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujące się w nim instalacje techniczne;
  - 2) prowadzić prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach lub przy urządzeniach zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10 % ich dolnej granicy wybuchowości;

- 3) mieć w miejscu wykonywania prac sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru;
- 4) po zakończeniu prac poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane, oraz rejony przyległe;
- 5) używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru.

5.2 Wytyczne zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo

Niedopuszczalne jest jednoczesne prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo w pomieszczeniach, w których (lub sąsiadujących z nimi) wykonywane są prace z zastosowaniem materiałów palnych.

Przygotowanie budynku, pomieszczenia, urządzenia, instalacji do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowe polega w szczególności na:

- oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń,
- odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych lub znajdujących się w palnych opakowaniach,
- zabezpieczeniu przed działaniem temperatury
- sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź odprysków spawalniczych
- uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,
- zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacji z palną izolacją, o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia
- sprawdzeniu czy w miejscach planowanych prac lub pomieszczeniach sąsiednich nie prowadzono w ostatnim czasie prac malarskich, lub innych, przy użyciu substancji łatwo zapalnych,
- przygotowaniu w miejscu wykonywania prac sprzętu i materiałów służących do ich zabezpieczenia m.in. napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki elektrod, podręcznego sprzętu gaśniczego itp.,
- zapewnieniu stałej drożności dróg i wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo.

Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe, należy przestrzegać następujących zasad:

- dążyć do zmniejszania lub eliminowania stref zagrożonych wybuchem przez wentylowanie lub przewietrzanie pomieszczeń,
- na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze, gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac z zapasem umożliwiającym ciągłość pracy,
- zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych lub innych dopuszczonych, szczelnych opakowaniach,

- pozostawianie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,
- po zakończeniu prac wszystkie naczynia wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć,
- prace w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwopalnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie po uprzednim pomiarze stężeń par cieczy lub gazów w pomieszczeniu i stwierdzeniu nie przekroczenia 10° od ich dolnej granicy wybuchowości.

Po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo w budynku, pomieszczeniu, a także w pomieszczeniach sąsiednich należy przeprowadzić dokładną kontrolę mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono zarzewi ognia w rejonie prowadzenia prac. Prace niebezpieczne pożarowo powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje a używany sprzęt powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością spowodowania pożaru. Butle z gazami palnymi, utleniającymi lub technicznymi mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem.

5.3 Obowiązki osób nadzorujących prace niebezpieczne pożarowo

Zadaniem osoby odpowiedzialnej za stan techniczny obiektu i instalacji z nim związanych jest:

- dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac niebezpiecznych pożarowo wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu, pomieszczenia, czy stanowiska pracy zawarte w „protokole zabezpieczenia przeciwpożarowego prac” lub „zezwoleniu na rozpoczęcie prac”(załącznik do instrukcji)
- sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk prac niebezpiecznych pożarowo oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć,
- wstrzymać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości, brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub budynku po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowych.

UWAGA !!!

Wykonywanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym bez pisemnego zezwolenia jest ZABRONIONE !

5.4 Obowiązki wykonawcy prac niebezpiecznych pożarowo

- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy sprawność wykorzystywanego sprzętu i czy jest on należycie zabezpieczony przed możliwością zainicjowania i rozprzestrzeniania pożaru,
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo,
- ściśle przestrzeganie zaleceń zawartych w „zezwoleniu na prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo”,

- znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru lub zagrożenia,
- poinstruowanie pracowników wykonujących prace niebezpieczne pożarowo o obowiązkach i wymaganiach przeciwpożarowych dla realizowanego rodzaju prac,
- wyposażenie stanowisk pracy w podręczny sprzęt gaśniczy i sprawdzenie przed rozpoczęciem pracy, czy sprzęt ten znajduje się w wyznaczonym miejscu,
- przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków zagrażających powstaniem pożaru lub jego rozprzestrzenieniem oraz zgłoszenia tego faktu przełożonemu,
- informowanie bezpośredniego przełożonego o zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo, a także o ewentualnych przypadkach powstania pożaru ugaszonego w czasie prac, - dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy poszczególnych stanowisk pracy ich otoczenia w celu stwierdzenia, czy podczas prac nie zainicjowano pożaru,
- wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac

UWAGA !

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo, co, do których istnieją wątpliwości związane z określeniem zagrożenia, sposobu zabezpieczenia, itp. sposób ich realizacji należy skonsultować z inspektorem ppoż

5.5 Zasady przechowywania i stosowania materiałów niebezpiecznych pożarowo (do stosowania w przypadku przechowywania materiałów niebezpiecznych pożarowo)

Przez pojęcie materiały niebezpieczne pożarowo należy rozumieć:

- a. gazy palne,
- b. ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55 °C),
- c. materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne,
- d. materiały zapalające się ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C),
- e. materiały wytwarzające samorzutnie na powietrzu,
- f. materiały wybuchowe i wyroby pirotechniczne,
- g. materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji,
- h. materiały mające skłonności do samozapalenia,
- i. materiały inne niż wymienione w lit. a—g, jeśli sposób ich składowania, przetwarzania lub innego wykorzystania może spowodować powstanie pożaru.

Przy używaniu lub przechowywaniu materiałów niebezpiecznych pożarowo należy przestrzegać niżej wymienionych zasad:

- a. wszystkie czynności związane ze składowaniem materiałów niebezpiecznych pożarowo powinny być wykonywane zgodnie z warunkami ochrony przeciwpożarowej określonymi w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego lub według wskazań ich producenta,

- b.** ilość materiału niebezpiecznego pożarowo znajdującego się na stanowisku pracy (np. w przypadku prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo) nie może przekroczyć wielkości dobowego zapotrzebowania,
- c.** zapas materiałów niebezpiecznych pożarowo powinien być przechowywany w oddzielnym pomieszczeniu (magazynie) przystosowanym do takiego celu,
- d.** materiały niebezpieczne pożarowo powinny być przechowywane w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu w następstwie procesu składowania lub wskutek wzajemnego oddziaływania,
- e.** materiały niebezpieczne pożarowo (m.in. gazy i ciecze palne) nie powinny być przechowywane na poddaszach, w obrębie schodów i korytarzy oraz w innych pomieszczeniach ogólnie dostępnych.

Podstawowe zasady przechowywania i stosowania cieczy palnych

- a.** ciecze o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C) nie powinny być przechowywane w pojemnikach, urządzeniach i instalacjach nie przystosowanych do tego celu,
- b.** ciecze o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C) należy przechowywać wyłącznie w pojemnikach wykonanych z materiałów, co najmniej trudno zapalnych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej, wyposażonych w szczelne zamknięcia; w przypadków opakowań szklanych należy dodatkowo zabezpieczyć je przed stłuczeniem

6. WARUNKI I ORGANIZACJA EWAKUACJI LUDZI ORAZ PRAKTYCZNE SPOSOBY ICH SPRAWDZANIA

Zgodnie z zapisami cyt. rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w *sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów*, z każdego miejsca w obiekcie, przeznaczonego na pobyt ludzi, powinny być zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji, dające możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także powinny być zastosowane techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego, polegające na:

- 1) zapewnieniu dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych;
- 2) zachowaniu dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych;
- 3) zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzielen dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń;
- 4) zabezpieczeniu przed zadymieniem wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych dróg ewakuacyjnych, w tym: na stosowaniu urządzeń zapobiegających zadymieniu lub urządzeń i innych rozwiązań techniczno-budowlanych zapewniających usuwanie dymu;
- 5) zapewnieniu oświetlenia awaryjnego (bezpieczeństwa i ewakuacyjnego) oraz przeszkodowego w obiektach, w których jest ono niezbędne do ewakuacji ludzi.

Bezpieczna ewakuacja ludzi, możliwa jest przy zachowaniu odpowiednich warunków techniczno-budowlanych dla dróg ewakuacyjnych i elementów wystroju wnętrz, określonych w cyt. rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r.

W celu zapewnienia warunków bezpiecznej ewakuacji ludzi z budynku zabrania się:

- 1) składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej;
- 2) ustawiania na schodach, korytarzach i w przejściach jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację;
- 3) zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe otwarcie;
- 4) uniemożliwiania lub ograniczania dostępu do wyjść ewakuacyjnych;
- 5) stosowania na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji palnych elementów wystroju wnętrz; okładziny ścienne powinny spełniać wymagania dla elementów nie rozprzestrzeniających ognia;
- 6) stosowania łatwo zapalnych wykładzin podłogowych na drogach służących celom ewakuacyjnym;
- 7) prowadzenia instalacji zawierających media palne wzdłuż dróg ewakuacyjnych,
- 8) prowadzenia przewodów, którymi przepływają media palne, przecinających drogi ewakuacyjne, bez płaszczy osłonowych;
- 9) zmian organizacji ruchu osobowego i systemu dostępu do pomieszczeń bez uwzględnienia wymagań ewakuacyjnych.

6.1 Przebieg ewakuacji

Do chwili przybycia jednostek Straży Pożarnej akcją ewakuacyjną kieruje:

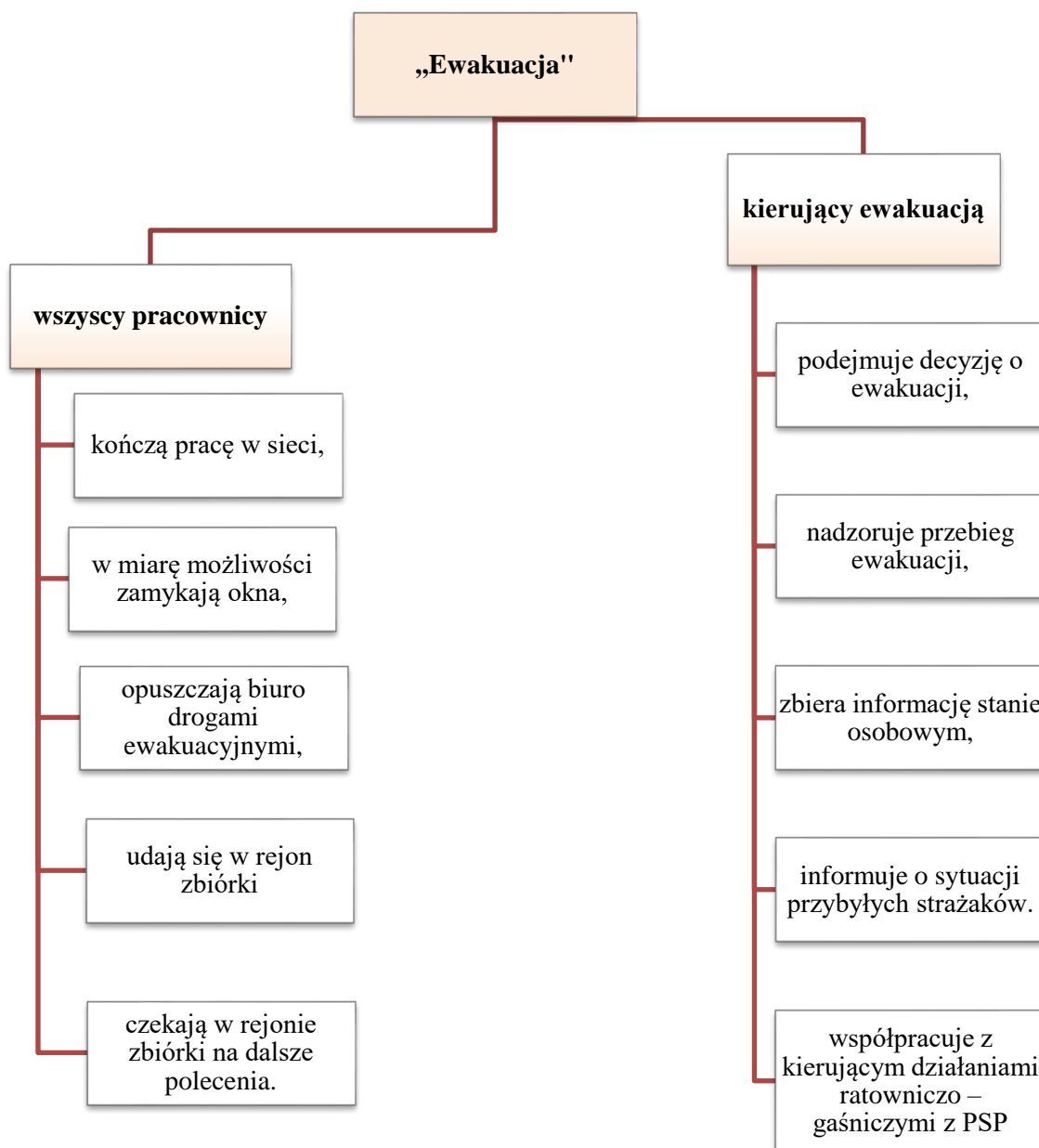
- a. Osoba wyznaczona do kierowania ewakuacją
- b. osoba z personelu, która jako pierwsza stwierdziła występowanie zagrożenia życia, bądź otrzymała informację o zagrożeniu

W przypadku powstania zdarzenia – osoba kierująca akcją ewakuacyjną obowiązana jest podejmować wszelkie działania, przy wykorzystaniu dostępnych sił i środków, do jak najszybszego ratowania ludzi.

Do zadań kierującego akcją ewakuacyjną należy:

- podjęcie decyzję o ewakuacji,
- nadzór nad ewakuacją
- zebranie informacji o stanie osobowym
- współpraca z kierującym działaniami ratowniczo – gaśniczymi z PSP.

Modelowy schemat przebiegu ewakuacji w przypadku zagrożenia pożarem przedstawia schemat:

Czynności zabronione w czasie ewakuacji:

- dokonywanie jakichkolwiek czynności mogących wywołać panikę,
- przechodzenie w kierunku przeciwnym do kierunku ewakuacji,
- zatrzymywanie się lub tamowanie ruchu w inny sposób
- opuszczanie miejsca zbiórki

Osoba odpowiedzialna za ewakuację:

Dyrektor zamiejscowego wydziału WFOŚiGW w Płocku

6.2 Zasady przygotowania praktycznej ewakuacji

Właściciel lub zarządca obiektu zawierającego strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób, będących jej stałymi użytkownikami, powinien **co najmniej raz na 2 lata** przeprowadzać praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji.

Właściciel lub Zarządca obiektu powinien powiadomić właściwego miejscowo komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzenia działań, o których mowa powyżej, nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

- Przeprowadzenie próbnej ewakuacji odbywa się raz na dwa lata we wcześniejszym porozumieniu z właściwą komendą PSP.
- Ćwiczenie odbywa się w następujących fazach :
  - a) instruktaż z pracownikami poprzedzający na kilka dni ćwiczenie w celu omówienia ćwiczeń
  - b) ćwiczenie właściwe:
  - c) Omówienie ćwiczeń
  - d) Sporządzenie pisemnego protokołu z przeprowadzonych ćwiczeń załączenie go do dokumentacji obiektu związanej z ochroną ppoż.
  - e) Dokonanie ewentualnych zmian w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego, miejsc ustawienia sprzętu ppoż. itp.)

Obowiązki osób przebywających w obiekcie na wypadek ogłoszenia alarmu ewakuacyjnego:

- Przerwać wykonywane czynności, na polecenie kierującego ewakuować się do wyznaczonego miejsca zbiórki
- W czasie trwania ewakuacji zachować ciszę i spokój, nie wywoływać paniki
- Nie wolno zatrzymywać się, ani poruszać w kierunku przeciwnym do kierunku ewakuacji

- Po ewakuacji z budynku należy niezwłocznie udać się do miejsca zbiórki do ewakuacji zlokalizowane jest przy głównym wejściu do budynku.

7.SPOSOBY ZAPOZNAWANIA UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU, W TYM ZATRUDNIONYCH PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI ORAZ TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI

Do zapoznania się z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego oraz przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko. Postanowienia instrukcji obowiązują również pracowników firm i przedsiębiorstw wykonujących jakiegokolwiek prace na terenie zakładu.

Zapoznanie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi w zakładzie organizuje się w ramach szkolenia BHP i PPOŻ

- szkolenia wstępnego BHP
- szkolenie okresowego BHP

Zapoznanie się z treścią instrukcji bezpieczeństwa pożarowego obiektu powinno być potwierdzone przez każdego użytkownika własnoręcznym podpisem oświadczenia.

Wszystkie formy szkolenia należy odpowiednio przechowywać i archiwizować. Obowiązek zapoznania tych podmiotów z przepisami przeciwpożarowymi obowiązującymi w obiekcie oraz dopilnowanie ich przestrzegania spoczywa na pracowniku wyznaczonego do sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ppoż.

8. ZADANIA I OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ DLA OSÓB BĘDĄCYCH ICH STAŁYMI UŻYTKOWNIKAMI

8.1 Zadania i obowiązki wszystkich użytkowników budynku bez względu na zajmowane stanowisko

Wszyscy Pracownicy bez względu na zajmowane stanowisko ponoszą odpowiedzialność za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego powierzonego im mienia. Do podstawowych obowiązków użytkownika w zakresie bezpieczeństwa pożarowego należy w szczególności:

- a) Uczestniczenie w obowiązujących szkoleniach i instruktażach p/pożarowych,
- b) Zapoznanie się z obowiązującymi w zakładzie przepisami p/ppoż. oraz wykonywanie pracy zgodnie z zasadami określonymi w tych przepisach,
- c) przestrzeganie postanowień instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,
- d) znajomość sposobów alarmowania jednostek straży pożarnej oraz użycia podręcznego sprzętu i środków gaśniczych,
- e) znajomość rozmieszczenie gaśnic, hydrantów i urządzeń przeciwpożarowych oraz umiejętność ich obsługi w razie zagrożenia
- f) przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i używania ognia w całym obiekcie,

- 1) po zakończeniu pracy (użytkowania obiektu) sprawdzanie czy wyłączone są urządzenia elektryczne, które nie muszą pracować w trybie pracy ciągłej,
- g) niezwłoczne zgłaszanie swojemu przełożonemu wszelkich zauważonych usterek w celu ich natychmiastowego usunięcia,

8.2 Zadania i obowiązki właściciela/administratora budynku

Do podstawowych obowiązków właściciela/administratora w zakresie bezpieczeństwa pożarowego należy w szczególności:

- a. przestrzegać zadań i obowiązków stałego użytkownika budynku, o których mowa w pkt 8.1. niniejszego rozdziału
- b. zapewnić właściwe przeszkolenia przeciwpożarowe wszystkich pracowników,
- c. przestrzegać wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych, przeciwpożarowych i technologicznych,
- d. wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- e. zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic
- f. zapewnić osobom przebywającym w budynkach zakładu bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji na wypadek pożaru ,
- g. przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- h. ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.
- i. Sprawować nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz właściwym korzystaniem z infrastruktury i wyposażenia budynku przez wszystkich użytkowników,
- j. Planować i organizować remonty, adaptacje i bieżące konserwacje urządzeń i instalacji w obiekcie, z uwzględnieniem zasad i potrzeb ochrony przeciwpożarowej,
- k. zapewnić zabezpieczenie przeciwpożarowe i właściwą eksploatację urządzeń i instalacji
- l. wdrażać wnioski z przeprowadzonych przeglądów oraz kontroli urządzeń i instalacji,
- m. współpracować z jednostkami ratowniczymi przybyłymi z zewnątrz w zakresie gaszenia pożarów, usuwania zagrożeń oraz przeprowadzania ewakuacji osób i mienia,

8.3 Zadania i obowiązki pracowników odpowiedzialnych za utrzymanie czystości

Osoby sprzątające są zobowiązane:

- przestrzeganie zadań i obowiązków stałego użytkownika budynku, o których mowa w pkt 8.1. niniejszego rozdziału
- utrzymać ład i porządek przez systematyczne usuwanie śmieci i odpadów
- utrzymanie drożności dróg ewakuacyjnych (nie składowanie materiałów i innych przedmiotów mogących utrudnić ewakuację).
- nie składać ścierek na grzejnikach i przewodach centralnego ogrzewania

- klucze od pomieszczeń przechowywać w ustalonym miejscu
- sprawdzać po zakończeniu pracy, jak również przy okazji wykonywania swoich obowiązków, czy zostało zgaszone światło, wyłączone urządzenia elektryczne, zakręcono kran, czy na przewodach elektrycznych i grzewczych pozostawiono materiały palne,
- w razie awarii mogących spowodować pożar niezwłocznie przekazać ten fakt administratorom budynku.

8.4 Zadania i obowiązki pracownika wyznaczonego do sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych

- Przestrzeganie oraz nadzór nad przestrzeganiem przez pracowników przepisów przeciwpożarowych oraz instrukcji bezpieczeństwa pożarowego
- Zapewnienie właściwego przeszkolenia pracowników w zakresie przepisów przeciwpożarowych oraz instrukcji bezpieczeństwa pożarowego
- Zapewnienie właściwej eksploatacji budynków, instalacji i urządzeń znajdujących się na zarządzanym terenie
- Zapewnienie możliwości ewakuacji osób oraz mienia na danym obiekcie
- Zapewnienie możliwości sprawnego prowadzenia akcji ratowniczo- gaśniczej
- Zapewnienie warunków do sprawnego prowadzenia akcji ratowniczo- gaśniczej
- Dopilnowanie utrzymania czystości i porządku w pomieszczeniach, budynkach i terenie przyległym
- Dopilnowanie utrzymania ładu i porządku w pomieszczeniach
- Dopilnowanie wyposażenia obiektów w określone przepisami ilości i rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego, dopilnowanie terminu jego konserwacji
- Dopilnowanie wyposażenia budynków i pomieszczeń w instrukcje alarmowe tablice informacyjne i znaki bezpieczeństwa (oznakowanie wyjść ewakuacyjnych, urządzeń elektrycznych, zakazu używania otwartego ognia itp.)
- Dopilnowanie drożności dróg komunikacyjnych będących drogami ewakuacyjnymi
- Przekazywanie pracodawcy ewentualnych zaniedbań mogących stanowić zagrożenie
- Realizowanie przedsięwzięć zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego

Słownik pojęć

dojście ewakuacyjne - odległość od wyjścia z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku mierzona wzdłuż osi drogi ewakuacyjnej. w przypadku zakończenia dojścia ewakuacyjnego przedsiönkiem przeciwpożarowym, długość tę mierzy się do pierwszych drzwi tego przedsiönka.

droga ewakuacyjna – pozioma lub pionowa droga komunikacji ogólnej służąca celom ewakuacji;

droga pożarowa – jest to budowla o utwardzonej nawierzchni, umożliwiająca dojazd pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej do obiektu budowlanego o każdej porze roku, spełniająca określone kryteria.

instalacja wodociągowa przeciwpożarowa - rozumie się przez to instalację wodociągową nawodnioną lub suchą, zasilaną ze źródła wody, zainstalowaną wewnątrz budynku, z której za pomocą hydrantów wewnętrznych lub zaworów hydrantowych pobiera się wodę do gaszenia pożaru.

klasa odporności pożarowej budynku – symbol, któremu przyporządkowano wymagania dotyczące właściwości materiałów i elementów konstrukcyjnych budynku, istnieje pięć klas odporności pożarowej budynków oznaczonych dużymi literami, w kolejności od najwyższej: A, B, C, D, E; z wymaganej klasy odporności pożarowej wynikają wymagania dla elementów konstrukcyjnych budynku dotyczące klasy odporności ogniowej i stopnia rozprzestrzeniania ognia.

materiał niebezpieczny pożarowo - gazy palne, ciecze o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C), materiał wytwarzający w zetknięciu z wodą gazy palne, materiał zapalający się samorzutnie na powietrzu, materiały wybuchowe i pirotechniczne, materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji, materiały mające skłonność do samozapalenia, inne materiały niż wymienione powyżej, których sposób składowania, przetwarzania lub innego wykorzystania może spowodować powstanie pożaru.

odporność ogniowa – zdolność konstrukcji lub elementu budynku poddanego działaniu znormalizowanych warunków fizycznych do spełnienia w określonym czasie wymagań dotyczących nośności ogniowej i/lub izolacyjności cieplnej i/lub szczelności ogniowej oraz innych wymaganych właściwości, podawana w jednostkach czasu (minutach)..

prace niebezpieczne pod względem pożarowym – prace remontowo-budowlane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem

przeciwpożarowy wyłącznik prądu – rozumie się przez to wyłącznik prądu, odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

strefa pożarowa – stanowi ją budynek albo jego część oddzielona od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego, bądź też pasami wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych budynków.

zagrożenie wybuchem – rozumie się przez to możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego zapłon (iskra, łuk elektryczny lub przekroczenie temperatury samozapłonu) wybuchają, czyli ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia.

Załącznik nr 1 - Karta aktualizacji instrukcji bezpieczeństwa pożarowego

L.p.	Data aktualizacji	Wprowadzone zmiany w instrukcji	Podpis osoby dokonującej zmian
1.	2.	3.	4.

Załącznik 2 - Instrukcja postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia

W przypadku pożaru lub innego miejscowego **każdy pracownik** zobowiązany jest:

1. Zaalarmować o zaistniałej sytuacji współpracowników, pracowników ochrony oraz inne osoby znajdujące się w pobliżu
2. Wezwać **PAŃSTWOWĄ STRAŻ POŻARNĄ** - tel. **998** lub **112**

po uzyskaniu telefonicznego połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:

- dokładny adres, nazwę obiektu lub jego część, w której powstał pożar,
- co się pali
- czy istnieje zagrożenie życia ludzkiego, czy są osoby ranne lub poszkodowane
- imię i nazwisko

***Uwaga:** Nie odkładać słuchawki telefonu do czasu uzyskania na to zgody od dyspozytora straży pożarnej*

oraz w zależności od potrzeb:

POLICJA - 997

POGOTOWIE RATUNKOWE - 999

3. Rozpocząć akcję gaśniczą przy użyciu dostępnego podręcznego sprzętu gaśniczego

***Uwaga:** Nie gasić wodą urządzeń elektrycznych!*

4. Udać się do miejsca zbiórki
5. Do czasu przybycia jednostek ratowniczo-gaśniczych PSP, akcją ewakuacyjną w budynku kieruje wyznaczony pracownik
6. Podporządkować się decyzjom kierującego ewakuacją/akcją ratowniczo-gaśniczą.

Załącznik nr 3 - Wybrane Znaki bezpieczeństwa ewakuacyjne i znaki ochrony przeciwpożarowej PN EN ISO 7010:2012

Znaki bezpieczeństwa ewakuacyjne PN EN ISO 7010:2012		Znaki ochrony przeciwpożarowej PN EN ISO 7010:2012	
 <p>Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego - Wyjście ewakuacyjne (lewostronne)</p> <p>Do podania informacji o kierunku stosowany jest znak uzupełniający ze strzałką.</p>	 <p>Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego - Wyjście ewakuacyjne (prawostronne)</p>	 <p>Wskazuje miejsce, w którym umieszczona jest gaśnica</p>	 <p>Wskazuje miejsce, w którym znajduje się hydrant</p> <p>Wskazuje miejsce, w którym umieszczony jest koc gasniczy</p>
 <p>Do wyznaczania kierunku ewakuacji (strzałka może być obrócona o wielokrotność kąta 90 stopni w stosunku do pionu.</p> <p>Znak uzupełniający</p>	 <p>Do wyznaczania kierunku ewakuacji (strzałka może być obrócona o wielokrotność kąta 90 stopni.</p> <p>Znak uzupełniający</p>	 <p>Wskazuje miejsce, w którym znajduje się drabina, którą można używać wyłącznie do gaszenia pożarów</p>	 <p>Wskazuje miejsce, w którym znajduje się sprzęt pożarniczy</p>
 <p>Miejsce zbiórki do ewakuacji</p>	 <p>Wskazuje lokalizację tymczasowej strefy bezpieczeństwa dla oczekujących pomocy, którzy nie mogą korzystać ze schodów w przypadku ewakuacji</p>	 <p>Wskazuje miejsce, w którym znajduje się przycisk alarmowy</p>	 <p>Wskazuje miejsce, w którym znajduje się telefon alarmowy</p>

Załącznik nr 4 - Znaki dotyczące bezpieczeństwa: ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej PN-92/N-01256

Nr	Znak ewakuacyjny	Znaczenie (nazwa) znaku ewakuacyjnego	Kształt i barwa	Znaczenie
1		Kierunek drogi ewakuacyjnej	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek do wyjścia, które może być wykorzystane w przypadku zagrożenia. Strzałki krótkie – do stosowania z innymi znakami. Strzałka długa – do samodzielnego stosowania.
2		Wyjście ewakuacyjne	Znak prostokątny Tło: zielone Napis: biały fosforescencyjny	Znak stosowany do oznakowania wyjść używanych w przypadku zagrożenia.
3		Drzwi ewakuacyjne ¹⁾	Znak kwadratowy Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny i zielony	Znak stosowany nad drzwiami skrzydłowymi, które są wyjściami ewakuacyjnymi (drzwi lewe lub prawe).
4		Przesunąć w celu otwarcia ²⁾	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak stosowany łącznie ze znakiem nr 3 na przesuwanych drzwiach wyjścia ewakuacyjnego, jeśli są one dozwolone. Strzałka powinna wskazywać kierunek otwierania drzwi przesuwanych.
5		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej	Znak prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej do wyjścia; może kierować w lewo lub w prawo.

6		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół	Znak prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w dół na lewo lub prawo.
7		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę	Znak prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w górę na lewo lub prawo.
8		Pchać, aby otworzyć	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.
9		Ciągnąć, aby otworzyć	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.
10		Stłuc, aby uzyskać dostęp	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak ten może być stosowany: a) w miejscu, gdzie jest niezbędne stłuczenie szyby dla uzyskania dostępu do klucza lub systemu otwarcia, b) gdy jest niezbędne rozbicie przegrody dla uzyskania wyjścia.

Obszary i materiały szczególnego zagrożenia pożarowego

N r	Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Kształt i barwa	Zastosowanie
19		Niebezpieczeństwo pożaru – Materiały łatwo zapalne	Znak trójkątny Tło: żółte Symbol: czarny Obwódka trójkątna: czarna	Do wskazania obecności materiałów łatwo zapalnych.
20		Niebezpieczeństwo pożaru – Materiały utleniające	Znak trójkątny Tło: żółte Symbol: czarny Obwódka trójkątna: czarna	
21		Niebezpieczeństwo wybuchu – Materiały wybuchowe	Znak trójkątny Tło: żółte Symbol: czarny Obwódka trójkątna: czarna	Stosowany do wskazania możliwości występowania atmosfery wybuchowej, gazów palnych lub materiałów wybuchowych.
22		Zakaz gaszenia wodą	Znak okrągły Tło: białe ^{a)} Symbol: czarny Obwódka okrągła i pas negujący: czerwone	Do stosowania we wszystkich przypadkach, kiedy użycie wody do gaszenia pożaru jest zabronione.
23		Palenie tytoniu zabronione	Znak okrągły Tło: białe ^{a)} Symbol: czarny Obwódka okrągła i pas negujący: czerwone	Do stosowania w miejscach, gdzie palenie tytoniu może być przyczyną zagrożenia pożarowego.
24		Zakaz używania otwartego ognia – Palenie tytoniu zabronione	Znak okrągły Tło: białe ^{a)} Obwódka okrągła i pas negujący: czerwone	Do stosowania w miejscach, gdzie palenie tytoniu lub otwarty ogień mogą być przyczyną zagrożenia pożarem lub wybuchem.

Znaki uzupełniające

Nr	Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Kształt i barwa	Zastosowanie
25		Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały ^{a)}	Do stosowania tylko łącznie ze znakami nr 1 do 3 i nr 10 do 13, dla wskazania kierunku do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego.
26		Nie zastawiać	Znak okrągły Tło: białe ^{a)} Symbol: czarny Obwódka okrągła i pas negujący: czerwone	Znak do stosowania w przypadkach, gdy ewentualna przeszkoda stanowiłaby szczególne niebezpieczeństwo (na drodze ewakuacyjnej, wyjściu ewakuacyjnym, przy dostępie do sprzętu pożarniczego itp.).

**Załącznik nr 5- Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych
pożarowo****PROTOKÓŁ Nr .....****zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo**

1. Nazwa i określenie budynku – pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo
.....
.....
2. Kategoria zagrożenia ludzi, obciążenie ogniowe oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w budynku lub pomieszczeniu
.....
.....
3. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym budynku, pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac niebezpiecznych pożarowo
.....
.....
4. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, pomieszczenia, stanowiska, urządzenia itp. Na okres wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych
.....
.....
5. Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac niebezpiecznych pożarowo
.....
.....
6. Środki i sposób alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w przypadku zaistnienia pożaru
.....
.....
7. Osoba odpowiedzialna za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac pożarowo niebezpiecznych
.....
.....
8. Osoba odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych
.....
.....
9. Osoba zobowiązana do przeprowadzenia kontroli rejonu prac pożarowo niebezpiecznych po ich zakończeniu
.....
.....

Podpisy członków komisji

.....
.....

Załącznik nr 6- Zezwolenie na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo

ZEZWOLENIE Nr .....

na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo

Miejsce pracy .....

.....

Rodzaj pracy .....

.....

Czas pracy, dnia ..... od godz. .... do godz. ....

Zagrożenie pożarowe/wybuchowe w miejscu pracy

.....

.....

Sposób zabezpieczenia przed możliwością powstania pożaru .....

.....

Przeciwożarowe środki zabezpieczenia .....

.....

Sposób wykonywania pracy .....

.....

Odpowiedzialni za przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i
zabezpieczenia toku prac .....

.....

Zezwalam na rozpoczęcie robót

.....

(podpis kierownika)

Pracę zakończono dnia ..... godzina .....

.....

*(podpis wykonawcy)*Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono pod względem zabezpieczenia
przeciwożarowego......
(podpis kontrolującego)

Załącznik nr 7- Książka prac pożarowo- niebezpiecznych- wzór

Lp	Nazwa budynku, pomieszczenia, w którym wykonywano prace pożarowo niebezpieczne	Data i godzina rozpoczęcia prac pożarowo niebezpiecznych oraz nr zezwolenia	Imię i nazwisko osoby wyznaczonej do prac pożarowo niebezpiecznych	Godzina przeprowadzenia kontroli toku prac pożarowo niebezpiecznych	Uwagi i zalecenia wydane osobom w trakcie kontroli prac pożarowo niebezpiecznych	Data i godzina zakończenia prac pożarowo niebezpiecznych	Data i godzina przeprowadzenia kontroli po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych.	Imiona i nazwiska osób przeprowadzających kontrolę.	Podpis osób przeprowadzających kontrolę.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.

Załącznik nr 8- Oświadczenie o zapoznaniu z przepisami ochrony przeciwpożarowej i Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego

.....

Płock, dnia.....

(imię i nazwisko pracownika)

.....

(stanowisko)

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązującymi na terenie lokalu należącego do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Oddział zamiejscowy zlokalizowanego ul. Stary Rynek 20 w Płocku, a w szczególności znane mi są zasady i sposoby:

- zapobiegania powstaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru na stanowisku pracy i w budynkach,
- alarmowania oraz postępowania na wypadek pożaru,

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego

.....

(podpis składającego oświadczenie)

.....

(podpis prowadzącego szkolenie)

Załącznik nr 9 - Tabela należności sprzętu gaśniczego

Budynek	Kondygnacja	Rodzaj gaśnic	Ilość gaśnic [szt.]	Masa środka gaśniczego
WFOŚiGW	piwnica	GP 6 ABC	1	6 kg
	parter	GP 6 ABC	1	6 kg
	I piętro	GP 6 ABC	1	6 kg
	II piętro	GP 6 ABC	1	6 kg
Razem			4	24 kg

Załącznik nr 10-Część graficzna